

QUẢN TRIỆT TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

VỀ ĐÀO TẠO CÁN BỘ DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở HỌC VIỆN BIÊN PHÒNG

Đại tá, ThS ĐẶNG VĂN TRỌNG*

Trong sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc, xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm đến vấn đề đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ vững mạnh, trong đó có lực lượng cán bộ là người dân tộc thiểu số.

Từ những ngày đầu truyền bá chủ nghĩa Mác- Lênin về nước, Người đã chú ý đào tạo, bồi dưỡng những thanh niên tiên tiến trong các dân tộc thiểu số tham gia vào cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, làm nên thắng lợi của cuộc Cách mạng tháng Tám năm 1945, giành lại độc lập tự do cho Tổ quốc. Trong số những chiến sĩ cách mạng tiền bối của Đảng, có những cán bộ ưu tú, tiêu biểu cho các dân tộc thiểu số như: Hoàng Đình Dong, Hoàng Văn Thụ, Đàm Ngụy, Đàm Quang Trung... Trong 34 chiến sĩ đầu tiên của Đội Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân có 29 chiến sĩ là người các dân tộc thiểu số (Tày, Nùng, Mông, Dao...). Sau này, nhiều người đã trở thành những cán bộ lãnh đạo có uy tín của Đảng và Nhà nước ta.

Việt Nam là một quốc gia đa dân tộc, 54 dân tộc sinh sống trên đất nước Việt Nam

*“đều là con cháu Việt Nam, đều là anh em ruột thịt”*¹. Bởi vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định công tác đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số có tầm quan trọng đặc biệt.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đào tạo, bồi dưỡng xây dựng đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số hết sức phong phú, tựu chung lại được thể hiện trên một số nội dung cơ bản sau:

Một là, nâng cao trình độ văn hoá cho đội ngũ cán bộ là người dân tộc thiểu số.

Hồ Chí Minh chỉ rõ “giặc đói” là một trong ba loại giặc cần phải kiên quyết loại bỏ. Với vùng dân tộc và miền núi, để nâng cao trình độ mọi mặt cho đồng bào, cho đội ngũ cán bộ người địa phương, cần phải đẩy mạnh việc học văn hoá hơn nữa, phải chú trọng bình dân học vụ và bổ túc văn hoá.

Hai là, mở rộng các loại hình trường lớp, phục vụ cho công tác đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số.

Hồ Chí Minh chỉ rõ phải mở rộng các loại hình trường lớp để nâng cao trình độ văn hoá cho con em đồng bào các dân tộc, như mở trường học riêng cho miền núi, tạo nguồn xây dựng đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số. Đó là

* Học viện Biên phòng

trường thanh niên dân tộc vừa học vừa làm, trường dân tộc nội trú, trường thiếu sinh quân, trường sư phạm miền núi... để từng bước tạo nguồn đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng cán bộ là người dân tộc thiểu số.

Ba là, chú trọng đào tạo, bồi dưỡng, cất nhắc cán bộ miền núi để anh em tự quản lý lấy công việc ở địa phương.

Theo Hồ Chí Minh, trong công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số phải gắn với nhiệm vụ thực tế ở địa phương, khai thác tiềm năng, thế mạnh ở miền, vùng với các yếu tố truyền thống tốt đẹp của mỗi dân tộc, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh... của vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Nội dung chương trình đào tạo phải toàn diện cả về chính trị, tư tưởng, văn hoá, khoa học kỹ thuật, chuyên môn nghiệp vụ... Giáo dục, đào tạo, phải thiết thực, cụ thể, phù hợp với trình độ nhận thức của cán bộ người dân tộc; phương pháp huấn luyện, đào tạo phải đi từ thấp đến cao, phải gắn lý luận với thực tiễn, học đi đôi với hành.

Người còn cho rằng, bên cạnh sự quan tâm, đầu tư, tạo điều kiện thuận lợi của Trung ương Đảng và Chính phủ, sự giúp đỡ tận tình, chu đáo của cán bộ miền xuôi thì bản thân đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số phải tự vươn lên trong học tập, công tác, vượt qua chính mình để đảm nhận trách nhiệm chủ yếu trong việc bảo vệ, xây dựng và phát triển quê hương.

Bốn là, cần phải ra sức phát triển đảng viên, đoàn viên thanh niên, phụ nữ trong quá trình đào tạo và bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ các dân tộc thiểu số.

Là nhà tư tưởng nhân văn, Chủ tịch Hồ Chí Minh sớm đánh giá đúng vai trò và khả năng to lớn của đảng viên, đoàn viên thanh niên và phụ nữ các dân tộc thiểu số trong cách mạng giải phóng dân tộc và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Trong buổi nói chuyện tại Hội nghị cán bộ miền núi ngày 19-3-1964, Người chỉ rõ: Phụ nữ là người chủ nước nhà và thực sự bình quyền với nam giới. Phụ nữ có vai trò quan trọng trong việc phát triển kinh tế, xây dựng đời sống mới, đoàn kết giữa các dân tộc. Người căn dặn, để làm tốt những việc nói trên, chị em phải cố gắng học tập. Học văn hoá, học chính trị, học nghề nghiệp. Nếu không học thì không tiến bộ. Có quyết tâm thì nhất định học được... Đảng uỷ các cấp miền núi cần phải ra sức phát triển đảng viên và đoàn viên phụ nữ, cần phải đào tạo và giúp đỡ cán bộ phụ nữ các dân tộc.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ là người dân tộc thiểu số vẫn còn nguyên giá trị, có ý nghĩa to lớn đối với sự nghiệp cách mạng nước ta hiện nay nói chung, cũng như sự nghiệp quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới của Bộ đội Biên phòng nói riêng.

Thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh về đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số, Học viện Biên phòng - trung tâm đào tạo cán bộ và nghiên cứu khoa học của lực lượng Bộ đội Biên Phòng, đã có những đóng góp to lớn vào sự nghiệp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ nói chung, cán bộ là người dân tộc thiểu số nói riêng. Học viện đã đào tạo được hàng ngàn cán bộ là người dân tộc thiểu số. Chi tính từ tháng 11 - 1995 đến nay, 11 học

viện đã đào tạo được 13 khoá học viên cử tuyển Đại học Biên phòng.

Trong quá trình đào tạo, Học viện đã vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số, nhất là nâng cao trình độ văn hoá, khoa học kỹ thuật và chuyên môn nghiệp vụ quân sự. Xây dựng nội dung chương trình đào tạo và sử dụng phương pháp giảng dạy phù hợp với trình độ nhận thức của cán bộ, học viên là người dân tộc thiểu số. Kết hợp chặt chẽ giữa công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ với xây dựng đội ngũ đảng viên là người dân tộc thiểu số. Chính vì vậy, đội ngũ cán bộ là con em đồng bào các dân tộc thiểu số sau khi tốt nghiệp ra trường đã phát huy tốt vai trò, trách nhiệm trong thực hiện chức trách nhiệm vụ được giao ở các tuyến biên giới, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, cùng với lực lượng bộ đội biên phòng đã thực sự là lực lượng nòng cốt chuyên trách trong quản lý bảo vệ chủ quyền an ninh biên giới quốc gia và tham gia phát triển kinh tế, xã hội, xây dựng hệ thống chính trị ở địa phương vững mạnh.

Để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới, công tác đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ nói chung và đội ngũ cán bộ là con em đồng bào các dân tộc thiểu số nói riêng của Học viện Biên phòng cần tập trung thực hiện tốt một số nội dung sau:

- Cấp uỷ, chỉ huy các phòng, khoa, đơn vị cần quán triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước về đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ dân tộc thiểu số để nâng cao chất lượng

đào tạo đội ngũ cán bộ nói chung, cán bộ là người dân tộc thiểu số nói riêng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của lực lượng Bộ đội Biên phòng trong tình hình mới.

- Trên cơ sở chỉ đạo của Bộ Quốc phòng, Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng phối hợp chặt chẽ với các đơn vị, địa phương trên các tuyến biên giới, vùng đồng bào dân tộc làm tốt việc tạo nguồn, tuyển chọn, tổ chức đào tạo và quản lý cũng như sử dụng cán bộ là người dân tộc thiểu số.

- Trong chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ là người dân tộc cần tiến hành từng bước cụ thể; bám sát mục tiêu yêu cầu đào tạo; xây dựng nội dung, chương trình đào tạo phù hợp với từng loại đối tượng, lựa chọn đội ngũ giảng viên, có trình độ, kinh nghiệm để giảng dạy.

- Biểu dương, khen thưởng kịp thời những cán bộ học viên là người dân tộc có thành tích xuất sắc trong học tập và rèn luyện tại Nhà trường.

Đào tạo, bồi dưỡng xây dựng đội ngũ cán bộ nói chung, đội ngũ cán bộ người dân tộc thiểu số nói riêng có vị trí, vai trò rất quan trọng đối với việc xây dựng đội ngũ cán bộ của Đảng, Nhà nước, quân đội và Bộ đội Biên phòng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong từng thời kỳ, từng giai đoạn cách mạng. Để thực hiện tốt công tác trên đòi hỏi cấp uỷ, chỉ huy các cấp, các lực lượng thường xuyên quán triệt tư tưởng của Hồ Chí Minh về công tác đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ, nhằm đưa công tác đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ đi vào nề nếp, đồng bộ và đạt hiệu quả.

1. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, CTQG, H, 1995, T. 4, tr. 217.